Marek Chlanda

Remanent

GALERIA MUZALEWSKA
POZNAŃ MARZEC-MAJ 2018

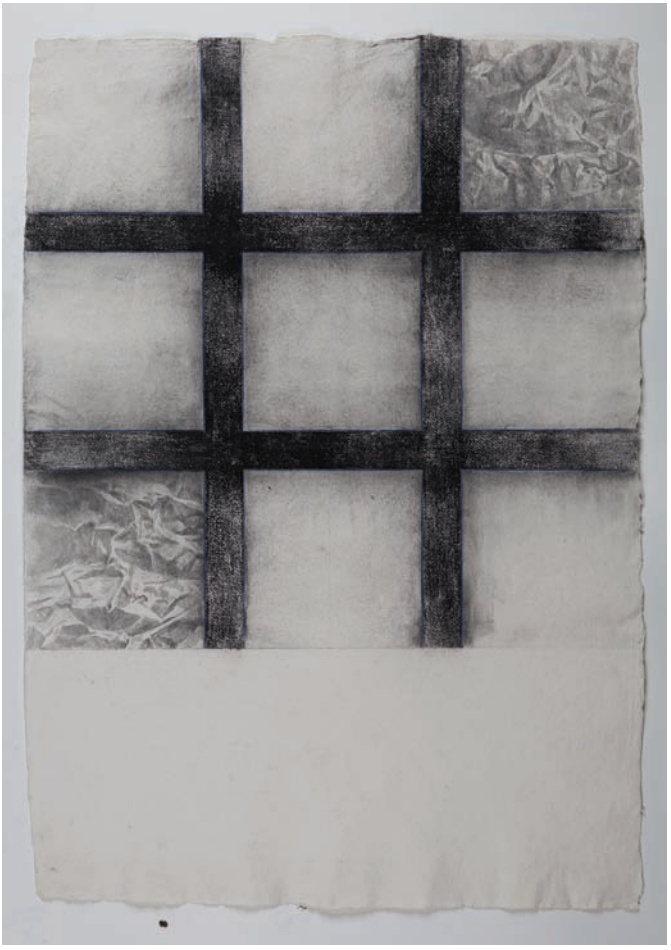

Katalog pozycja 2

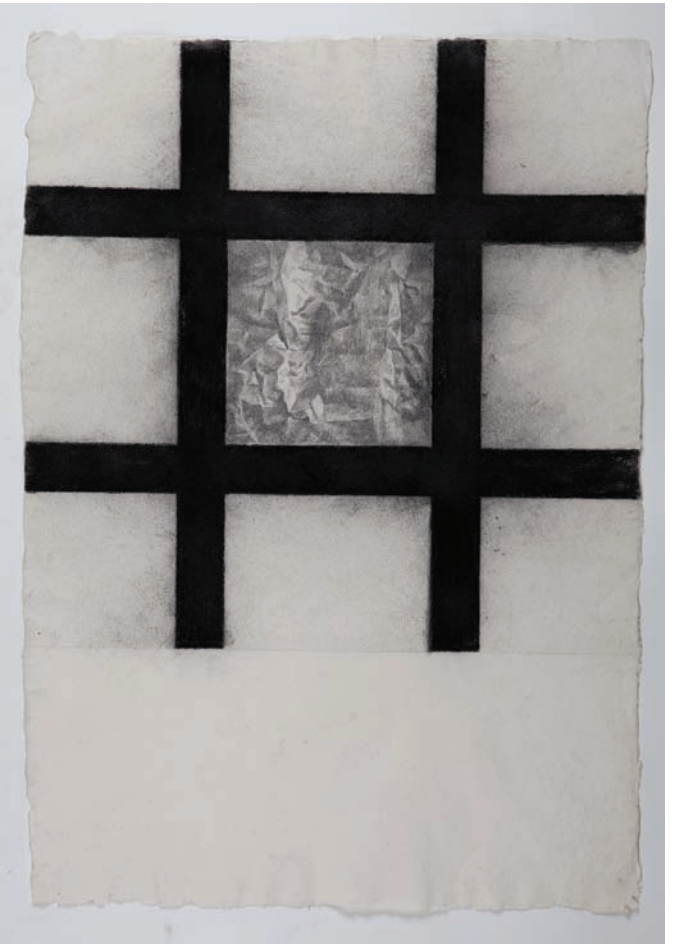

Katalog pozycja 3

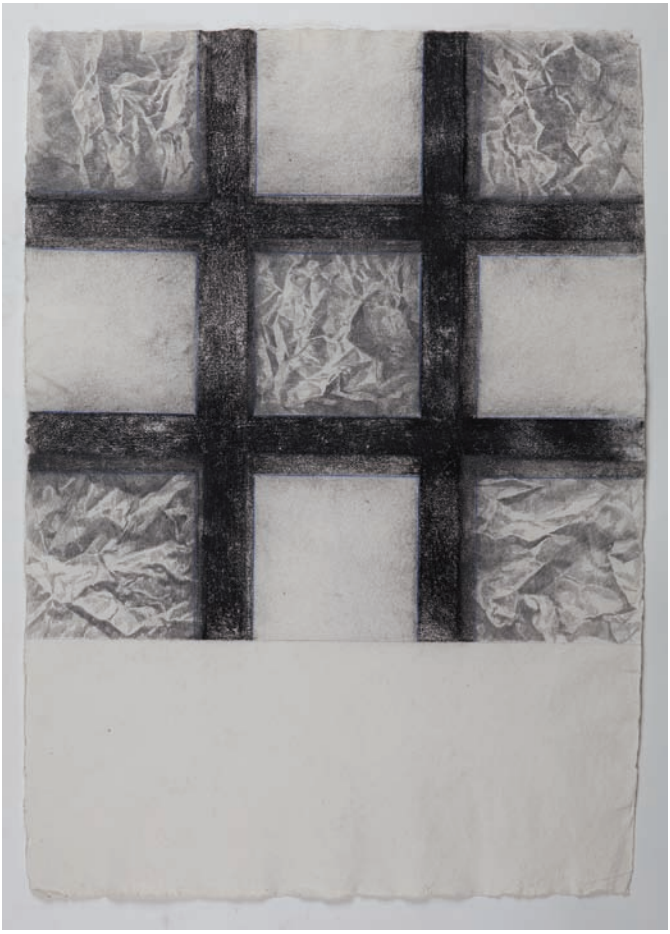

Katalog pozycja 4

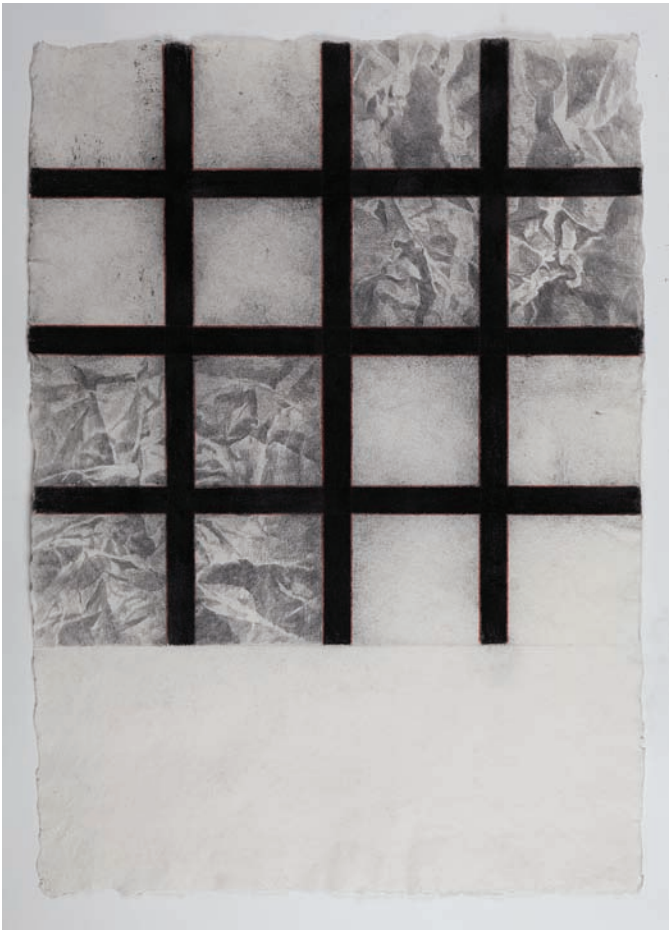

Katalog pozycja 6

Katalog pozycja 8

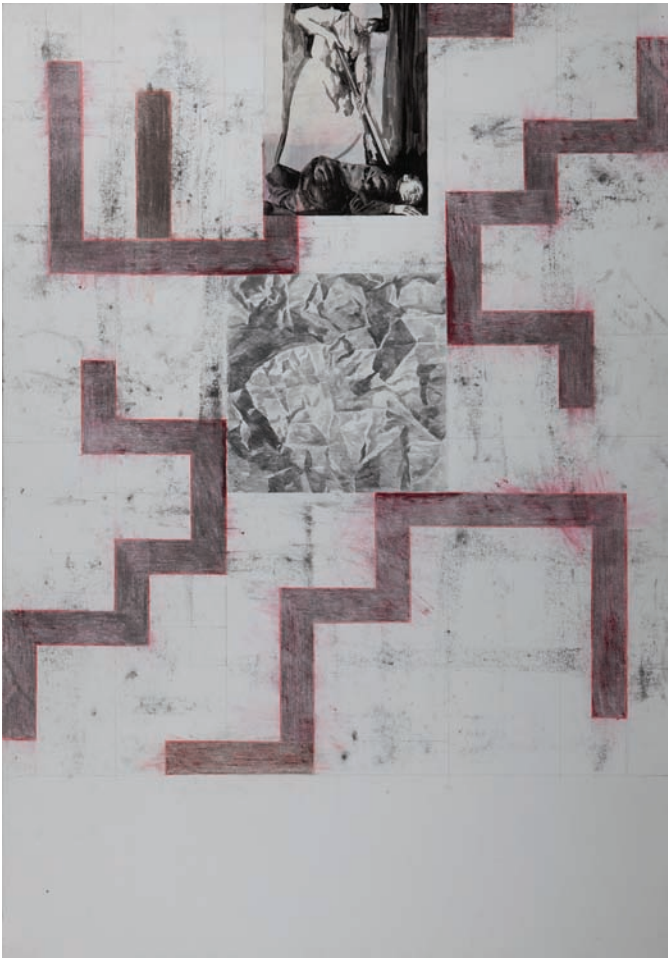

Katalog pozycja 10

Katalog pozycja 12

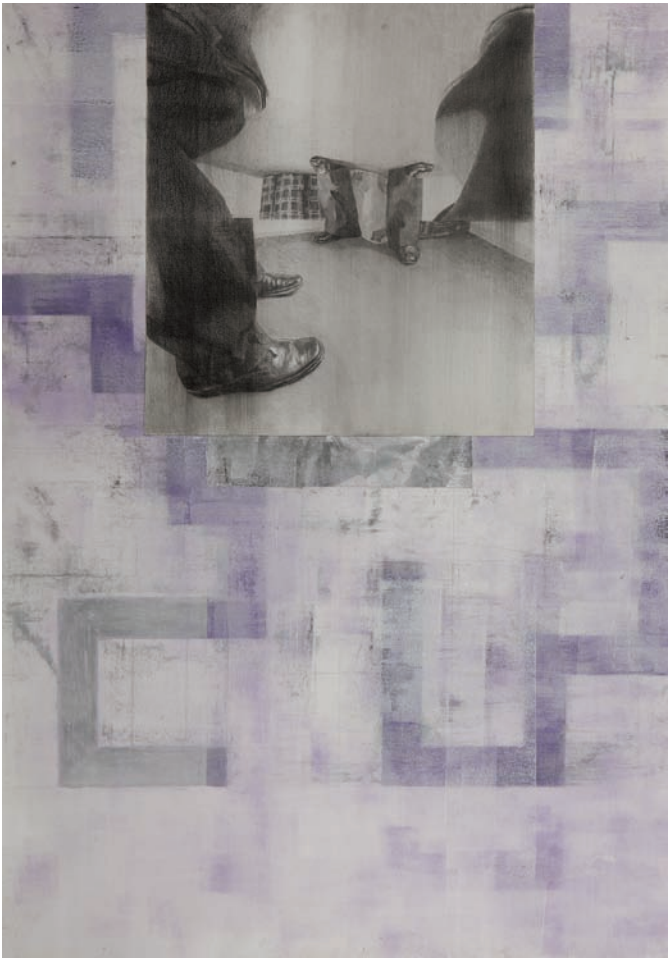

Katalog pozycja 14

Katalog pozycja 16

Katalog pozycja 17 i 15

Katalog pozycja 17 i 15

Katalog pozycja 17 i 16

Katalog dzieł

1. *Sub specie aeternitatis, A*, 2016
   grafit, węgiel, kredka na papierze czerpanym
   88,5 × 61,5 cm
2. *Sub specie aeternitatis, B, 2016*
   grafit, węgiel, kredka na papierze czerpanym
   88,5 × 61,5 cm
3. *Sub specie aeternitatis, C, 2016*
   grafit, węgiel, kredka na papierze czerpanym
   88,5 × 61,5 cm
4. *Sub specie aeternitatis, D, 2016*
   grafit, węgiel, kredka na papierze czerpanym
   88,5 × 61,5 cm
5. *Sub specie aeternitatis, E, 2016*
   grafit, węgiel, kredka na papierze czerpanym
   88,5 × 61,5 cm
6. *Sub specie aeternitatis, F, 2016/2017*
   grafit, węgiel, kredka na papierze czerpanym
   88,5 × 61,5 cm
7. *Sub specie aeternitatis, G, 2016/2017*
   grafit, węgiel, kredka na papierze czerpanym
   88,5 × 61,5 cm
8. *Remanent, A, 2016*
   grafit, węgiel, kredka, akryl, tempera na kartonie
   100 × 70 cm
9. *Remanent, B, 2016*
   grafit, węgiel, kredka, akryl, tempera na kartonie
   100 × 70 cm
10. *Remanent, C, 2016*
    grafit, węgiel, kredka, akryl, tempera na kartonie
    100 × 70 cm
11. *Remanent, D, 2016*
    grafit, węgiel, kredka, akryl, tempera na kartonie
    100 × 70 cm

12. *Remanent, E, 2016*
grafit, węgiel, kredka, akryl, tempera na kartonie
100 × 70 cm
13. *Remanent, F, 2016/2017*
grafit, węgiel, kredka, akryl, tempera na kartonie
100 × 70 cm
14. *Remanent, G, 2016*
grafit, węgiel, kredka, akryl, tempera na kartonie
100 × 70 cm
15. *Remanent, H, 2016/2017*
węgiel, pastel na papierze
150 × 200 cm
16. *Remanent, I, 2017/2018*
węgiel, pastel na papierze
150 × 200 cm
17. *Para (dwa obiekty), 2018*
buty, drewno, sklejka, drut, plastikowe worki
wymiary zmienne

Marek Chlanda w swej pracy – rysunku, rzeźbie, malowaniu, też w spektaklach, a i w rozważaniach wypowiadanych i spisywanych – opisuje świat. Czyni to w sposób pełny, jak mało kto dzisiaj. Całościowość aspiracji i wielorakość środków, którymi w sposób swobodny i naturalny się posługuje, a także dialogowanie z wcześniejszymi dokonaniami twórczymi, stawia go w szeregu ważkich następstw w sztuce w Polsce. Owoce pracy Chlandy są tego samego gatunku, co Wyspiańskiego, Witkacego, Kantora czy Grotowskiego. Sztuki wizualne Chlanda postrzega jako spektakl, cała zaś jego praca i życie iluminowane są przez głęboki namysł nad światem i (w dalszej kolejności) nad sztuką. Jego praca twórcza jest pomocą życiową. Dla niego i dla odbiorców. Efekty tej pracy są wysublimowaną – choć prostą – sztuką. Są szkołą. Otóż to, to szkoła dlań najpierw i wraz też dla odbiorców. Wciąż dokonuje on remanentu dokonań w sztuce w ogólności oraz w swojej własnej pracy. Nieustannie ją odświeża. Owoce tych codziennych zabiegów pozostają. Pozostaną na zawsze. Jako dzieła.

Chlanda w świeży sposób przypatruje się sztuce całej. Jego praca to dla nas lekcja. Patrzy on na świat *sub specie aeternitatis*, choć pragnie by jego postępowanie było proste, doczesne (pamiętamy wszak o jego poszukiwaniach

w obszarze sztuki religijnej), bezpośrednie. Praca Chlandy wyrasta z rozmyślania. Podkreśla on wszakże pierwszorzędne znaczenie procesu manualnego w swej pracy. Jego dzieła, utwory, wytwory są wynikiem wielkiej zręczności.
I niezwykłej zmyślności. Wytwarza on dzień po dniu i w swej pracy, i w swym otoczeniu życiowym własny porządek.

Chlanda jest rysownikiem – autorem *Miejsc rysunkowych*, *Rysunków stygmatycznych*, *Kodeksu nadwiślańskiego*, *Rysunków medytacyjnych*, *Oczu naprzeciw ściany*, *Rysunków spod podłogi* i wielu innych dzieł w tej technice.
Jest rzeźbiarzem – autorem „krajobrazowych" cykli: *Drogi, Terminale,* a także innych, jak: *Nienazwane rzeźby, Instress Inscape, Konstrukcje analogiczne*, *Życie zewnętrzne*. Jest malarzem – *Beatyfikacje 2006-2007*, *Tranzyt*, *Uzdrowisko*. Twórcą realizacji przestrzennych oraz działań. Techniki i środki w pracy Chlandy krzyżują się i uzupełniają w seriach utworów, zazwyczaj tworzy on bowiem swe prace w cyklach. Kiedy zajmował się sferą religii, wyznaczał swojej twórczości obszar nazywany przezeń „teografią", wypełniany zaś praktyką z użyciem rysunku, rzeźby, malarstwa, przy posługiwaniu się też konstruowaniem obiektów, zapisem filmowym – *Miejsce dla Ignacego, Pamiętniki Boga, Zaświaty, Porządek, Sześć dni, Beatyfikacje 2006-2007, Życie zewnętrzne*, *Tranzyt*, *Uzdrowisko*, *Rysunki spod podłogi*. Chlanda wypowiada się także za pośrednictwem autokomentarza – książka: Marek Chlanda, Jaromir Jedliński, Tadeusz Sławek, *O sztuce nieświeckiej* (Wydawnictwo Schmidt 2014), zapiski, konwersacje, wystąpienia.
Przez wiele lat związany był z Muzeum Sztuki w Łodzi, a także z Galerią Foksal w Warszawie. Współpracował

z Galerią Starmach w Krakowie. Od kilkunastu lat stale współdziała z Galerią Muzalewska w Poznaniu. Wystawy jego pracy miały miejsce w całym świecie oraz w Polsce, by przypomnieć tylko mniej odległe: jesienią 2009 roku Muzeum Narodowe w Poznaniu zaprezentowało wystawę *Beatyfikacje* 2006-2007; w roku 2012 miała miejsce

w krakowskim MOCAK wystawa *Tranzyt*; w końcu tego samego roku w Galerii Foksal odbyła się wystawa fragmentu zespołu utworów artysty *Uzdrowisko*; inna część tego cyklu pokazywana była w Galerii Muzalewska w Poznaniu, jesienią 2015 roku ta poznańska galeria prezentowała dwa cykle rysunków Chlandy: *Oczy naprzeciw ściany, Obrazy spod podłogi*. W 2017 roku w Pracowni Lea 44 (w dawnym szpitalu) w Krakowie miała miejsce wystawa kilku artystów tam – jak Chlanda – pracujących, zatytułowana *Sanatorium*. Sztukę utożsamia Marek Chlanda z przytomnym życiem, a prawdę mówiąc życie przytomne uznaje on za sprawę poważniejszą niż artyzm.
Mówiąc skrótowo określam Chlandę jednym słowem: rysownik. Rysowanie stanowi rdzeń całej jego pracy ale posługuje się on ponadto tym, co jest dlań użyteczne: czasem procesami rzeźbiarskimi, a to malarskimi, a nawet filmowymi, wreszcie widowiskowymi (*happening*, *performance*, taniec, animacja, projekcja). Jego szkicowniki to warsztat, zasobnik i skarbnica. Chlanda mówi: „...moim punktem wyjścia był (i nadal jest) rysunek. Nade wszystko rysowanie, dosłownie i metaforycznie miejsce zarysowane, miejsce rysunkowe. Rysunek, który dostając cień i ciężar, staje się rzeźbą. Który opisując kinetycznie przestrzeń pokoju, sali, staje się choreografią. Który z potrzeby

rozrzedzenia staje się malarstwem. Bez pokus tożsamości warsztatowej. Bez podziału na scenę i kulisy, na akcję główną i działania poboczne."
Rysunek Marka Chlandy jest spektaklem. Tak jest też w przypadku ważnego jego cyklu *„12 Kroków AA"* z 2016 roku, pokazywanego już w galeriach miejskich w Poznaniu

(2017) i Wrocławiu (2018 rok). Generalnie jego robota ma znamiona dramaturgiczne. W całej swej pracy opisuje on cały świat. W wielkiej mierze uwidacznia się to obecnie, kiedy od roku pracuje w dawnej szkole w Nowej Hucie, wypełniając całe jej piętro wielorakimi realizacjami (do wcześniej stosowanych środków doszły projekcje animacji na dużych formatów rysunki, bądź animacje wyświetlane na monitorach), zbiorczo określanymi mianem *Szkoła* właśnie (albo *Szkoła Utopii*). W ten sposób – „Szkoła" – określał zresztą już poprzednią swą pracownię w dawnej przychodni przyszpitalnej w Krakowie (Lea 44). Chlanda od zawsze podkreślał mądrościowe znaczenie sztuki.
W syntetyczny sposób owo całościowe podejście Marka Chlandy do usiłowań opisania, zobrazowania naszego świata uwidacznia się w jego nowych cyklach rysunkowych teraz – wiosną 2018 roku – pokazywanych w Galerii Muzalewska, *Sub specie aeternitatis*, *Remanent*, ...

P.S. Artysta jest laureatem Nagrody Fundacji Nowosielskich przyznanej mu w 1997 roku. Mieszka w Krakowie, tam też, i w Nowej Hucie, obecnie pracuje.

Jaromir Jedliński zima 2018 roku

Wydawca
Hanna Muzalewska-Purzycka
Galeria Muzalewska i Fundacja im. Andrzeja Szewczyka
Głogowska 29/6a
60-702 Poznań, Poland
tel.: +48 61 869 98 43; +48 603 399 718
e-mail: galeriamuzalewska@witryna.pl
www.galeriamuzalewska.pl

Publikacja towarzyszy wystawie
Marek Chlanda
Remanent

Galeria Muzalewska, Poznań
marzec-maj 2018
Copyrights © by Galeria Muzalewska and Authors
kurator: Jaromir Jedliński
zdjęcia: Zdzisław Orłowski
układ: Jacek Grześkowiak